

Výklad základných pojmov

Od vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie tvorí územie Slovenskej republiky časť jednotného colného územia Únie.

Colné územie Únie zahŕňa tieto územia vrátane ich teritoriálnych vôd, vnútrozemských vôd a vzdušného priestoru:

1. územie Belgického kráľovstva,
2. územie Bulharskej republiky,
3. územie Českej republiky,
4. územie Dánskeho kráľovstva okrem Faerských ostrovov a Grónska,
5. územie Spolkovej republiky Nemecko okrem ostrova Helgoland a územia Büsingenu,
6. územie Estónskej republiky,
7. územie Írska,
8. územie Helénskej republiky,
9. územie Španielskeho kráľovstva okrem Ceuty a Melilly,
10. územie Francúzskej republiky okrem francúzskych zámorských krajín a území, na ktoré sa uplatňujú ustanovenia štvrtej časti ZFEÚ,
11. územie Chorvátskej republiky,
12. územie Talianskej republiky okrem obcí Livigno a Campione d'Italia a pobrežných vôd jazera Lugano nachádzajúcich sa medzi brehom a politickou hranicou územia medzi obcami Ponte Tresa a Porto Ceresio,
13. územie Cyperskej republiky v súlade s ustanoveniami Aktu o pristúpení z roku 2003,
14. územie Lotyšskej republiky,
15. územie Litovskej republiky,
16. územie Luxemburského veľkovevodstva,
17. územie Maďarska,
18. územie Malty,
19. územie Holandského kráľovstva v Európe,
20. územie Rakúskej republiky,
21. územie Poľskej republiky,
22. územie Portugalskej republiky,
23. územie Rumunska,
24. územie Slovinskej republiky,
25. územie Slovenskej republiky,
26. územie Fínskej republiky,
27. územie Švédskeho kráľovstva a
28. územie Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska a Normanských ostrovov a ostrova Man.

Za súčasť colného územia Únie sa vrátane ich teritoriálnych vôd, vnútrozemských vôd a vzdušného priestoru považujú nasledovné územia ležiace mimo územia členských štátov, berúc do úvahy dohovy a zmluvy, ktoré sa na tieto územia uplatňujú:

- a) FRANCÚZSKO - územie Monaka v zmysle Colného dohovoru podpísaného v Paríži 18. mája 1963;
- b) CYPRUS - územie výsoštných území Spojeného kráľovstva Akrotíri a Dekéleia v zmysle Zmluvy o založení Cyperskej republiky podpísanej v Nikózii 16. augusta 1960.

Nižšie uvádzame vymedzenie základných pojmov:

Colnou hranicou štátna hranica Slovenskej republiky s tretím štátom.

Colným priechodom miesto na colnej hranici určené na prestup osôb a prepravu tovaru cez colnú hranicu.

Colnou cestou určený úsek pozemnej komunikácie, potrubia a inej cesty, po ktorej sa má tovar prepravovať na colné územie únie, z colného územia únie a cez colné územie únie, ako aj do slobodného pásma a zo slobodného pásma.

Tovarom všetky hnuiteľné hmotné veci a elektrická energia uvedené v kombinovanej nomenklatúre colného sadzovníka, ktoré sú predmetom colného konania, boli predmetom colného konania, majú byť predmetom colného konania alebo mali byť predmetom colného konania.

Colným orgánom Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, colný úrad a Kriminálny úrad finančnej správy, ak plnia úlohy podľa colných predpisov.

Rozhodnutie je akýkoľvek úkon colných orgánov týkajúci sa colných predpisov, ktorým sa rozhoduje v konkrétnom prípade a ktorý má právne účinky na dotknutú osobu alebo osoby.

Colný dohľad je činnosť vykonávaná vo všeobecnosti colnými orgánmi, ktorou sa zabezpečuje dodržiavanie colných predpisov a prípadne i ďalších ustanovení, ktoré sa vzťahujú na tovar podliehajúci takejto činnosti.

Colný dohľad sa vykonáva

- a) colnými formalitami,
- b) colnou kontrolou vrátane kontroly po prepustení,
- c) iným postupom colného orgánu podľa colných predpisov.

Analýzu alebo podrobnejšie preskúmanie odobratých vzoriek tovaru vykonáva laboratórium alebo špecializované zariadenie iného štátneho orgánu alebo inej právnickej osoby.

Colné formality sú všetky operácie, ktoré musí osoba a colné orgány vykonať na účely dodržiavania colných predpisov.

Colné kontroly sú osobitné činnosti, ktoré vykonávajú colné orgány na zabezpečenie dodržiavania colných predpisov a iných právnych predpisov upravujúcich vstup, výstup, tranzit, pohyb, skladovanie a konečné použitie tovaru prepravovaného medzi colným územím Únie a krajinami alebo územiami mimo tohto územia Únie a prítomnosť a pohyb tovaru, ktorý nie je tovarom Únie, a tovaru prepusteného do režimu konečné použitie v rámci colného územia Únie.

Kontrola po prepustení – je overovanie presnosti a úplnosti informácií uvedených v colnom vyhlásení, vo vyhlásení na dočasné uskladnenie, v predbežnom colnom vyhlásení o vstupe, predbežnom colnom vyhlásení o výstupe, vyhlásení o spätnom vývoze alebo oznámení o spätnom vývoze a existencie, pravosti, presnosti a platnosti každého podporného dokladu a preskúmanie účtovných záznamov deklaranta a iných záznamov vzťahujúcich sa na operácie s daným tovarom alebo na predchádzajúce alebo nasledujúce obchodné operácie s týmto tovarom po jeho prepustení. Pokiaľ je to ešte možné, tieto orgány môžu vykonávať aj prehliadku takéhoto tovaru a/alebo z neho odobrať vzorky. Takéto kontroly je možné vykonať v priestoroch držiteľa tovaru alebo jeho zástupcu, akejkoľvek inej osoby, ktorá sa obchodne priamo alebo nepriamo podieľa na uvedených operáciách, alebo v priestoroch akejkoľvek inej osoby, ktorá je na obchodné účely držiteľom týchto dokladov a údajov.

Deklarant je osoba, ktorá podáva colné vyhlásenie, vyhlásenie na dočasné uskladnenie, predbežné colné vyhlásenie o vstupe, predbežné colné vyhlásenie o výstupe, vyhlásenie o spätnom vývoze alebo oznámenie o spätnom vývoze vo vlastnom mene, alebo osoba, v ktorej mene sa takéto vyhlásenie alebo oznámenie podáva.

Colný zástupca je osoba určená inou osobou na to, aby v jej styku s colnými orgánmi vykonávala úkony a formality ustanovené v colných predpisoch. Každá osoba si môže určiť zástupcu. Zastúpenie môže byť buď **priame**, pri ktorom colný zástupca koná v mene a na účet inej osoby, alebo **nepriame**, pri ktorom colný zástupca koná vo vlastnom mene, ale na účet inej osoby

Colné vyhlásenie je úkon, ktorým osoba v predpísanej forme a predpísaným spôsobom prejavuje svoju vôľu, aby bol tovar prepustený do navrhovaného colného režimu, a ak je to vhodné, uvedie všetky konkrétne opatrenia, ktoré sa majú uplatniť.

Colný status je status tovaru, ktorý vyjadruje, či ide o tovar Únie alebo o tovar, ktorý nie je tovarom Únie.

Tovar Únie je tovar, ktorý patrí do ktorejkoľvek z týchto kategórií:

- a) tovar úplne získaný na colnom území Únie bez toho, aby bol k nemu pridaný tovar dovezený z krajín alebo území mimo colného územia Únie,
- b) tovar, ktorý vstúpil na colné územie Únie z krajín alebo území mimo tohto územia a bol prepustený do voľného obehu,
- c) tovar získaný alebo vyrobený na colnom území Únie výlučne z tovaru uvedeného v písmene b) alebo z tovaru uvedeného v písmenách a) a b).

Tovar, ktorý nie je tovarom Únie je tovar iný ako tovar, ktorý je tovar Únie alebo tovar, ktorý stratil status tovaru Únie.

Predloženie tovaru colným orgánom je oznámenie colným orgánom o príchode tovaru na colný úrad alebo na akékoľvek iné miesto určené alebo schválené colnými orgánmi a že sa môže vykonať colná kontrola tohto tovaru.

Držiteľ tovaru je osoba, ktorá je vlastníkom tovaru, alebo osoba, ktorá má k tovaru podobné dispozičné právo, alebo osoba, ktorá má nad ním fyzickú kontrolu.

Dočasné uskladnenie je postavenie tovaru, ktorý nie je tovarom Únie, dočasne uskladneného pod colným dohľadom v dobe medzi jeho predložením colným orgánom a jeho prepustením do colného režimu alebo spätným vývozom.

Prepustenie tovaru je úkon, ktorým colné orgány umožňujú nakladať s tovarom za podmienok ustanovených pre colný režim, do ktorého je tovar prepustený.

Colný režim je ktorýkoľvek z nasledujúcich režimov, do ktorého sa tovar môže prepustiť v súlade s Colným kódexom:

- a) prepustenie do voľného obehu;
- b) osobitné colné režimy:
 1. tranzit, ktorý zahŕňa vonkajší a vnútorný tranzit;
 2. skladovanie, ktoré zahŕňa:
 - colné uskladňovanie a
 - slobodné pásma;
 3. osobitné použitie, ktoré zahŕňa:
 - dočasné použitie a
 - konečné použitie;
 4. zušľachťovací styk, ktorý zahŕňa:
 - aktívny zušľachťovací styk a
 - pasívny zušľachťovací styk;
- c) vývoz.

Držiteľ colného režimu je:

- a) osoba, ktorá podáva colné vyhlásenie, alebo osoba, na ktorej účet sa uvedené vyhlásenie podáva; alebo
- b) osoba, na ktorú sa previedli práva a povinnosti vyplývajúce z colného režimu.

Obchodnopolitické opatrenia sú nesadzobné opatrenia ustanovené ako súčasť spoločnej obchodnej politiky formou ustanovení Únie upravujúcich medzinárodný obchod s tovarom.

Colný dlh je povinnosť osoby zaplatiť sumu dovozného alebo vývozného cla, ktorá sa vzťahuje na konkrétny tovar podľa platných colných predpisov.

Dlžník je každá osoba zodpovedná za colný dlh.

Dovozné clo je clo, ktoré sa má zaplatiť pri dovoze tovaru.

Vývozné clo je clo, ktoré sa má zaplatiť pri vývoze tovaru.

Vývozca je

- osoba usadená na colnom území Únie, ktorá má v čase prijatia vyhlásenia zmluvu s príjemcom v tretej krajine a má právo rozhodnúť, že tovar sa má prepraviť na miesto určenia mimo colného územia Únie;
- súkromná osoba prepravujúca tovar, ktorý sa má vyviezť, ak sa tento tovar nachádza v osobnej batožine súkromnej osoby;
- v ostatných prípadoch osoba usadená na colnom území Únie, ktorá má právomoc rozhodnúť, že tovar sa má prepraviť na miesto určenia mimo colného územia Únie.

Colný úrad vývozu je colný úrad, na ktorom sa podá vývozné vyhlásenie alebo vyhlásenie o spätnom vývoze na tovar, ktorý sa prepravuje z colného územia Únie.

Colný úrad výstupu je colný úrad príslušný pre miesto, odkiaľ tovar opúšťa colné územie Únie na miesto určenia mimo tohto územia (výnimky z definície colného úradu výstupu sú uvedené v čl. 329 ods. 2 až 7 Vykonávacieho nariadenia komisie (EÚ) 2015/2447 z 24. Novembra 2015, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania určitých ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie).

Ďalšie vymedzenie pojmov v prípade potreby nájdete v právnych predpisoch uvedených v časti „Legislatívny rámec“.